

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud projednal ve veřejném zasedání konaném dne 11. prosince 2013 v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Engelmana a soudců JUDr. Ivo Kouřila a JUDr. Vladimíra Veselého stížnost pro porušení zákona, kterou podala ministryně spravedlnosti České republiky v neprospěch obviněných **J. K., V. K., J. K., H. M., L. V., a T. V.**, proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, sp. zn. 5 To 257/2012, a podle § 268 odst. 2 tr. ř. rozhodl t a k t o :

Pravomocným usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, sp. zn. 5 To 257/2012, **byl porušen zákon** v ustanovení § 260 tr. ř. ve prospěch obviněných J. K., V. K., J. K., H. M., L. V. a T. V..

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. 2 T 77/2011, byli obvinění V. K., J. K., H. M., L. V. a T. V. uznáni vinnými trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zák. (zák. č. 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2009, dále jen „tr. zák.“), když uvedeného trestného činu se podle skutkového zjištění soudu prvního stupně dopustili jako z. obce H. v úmyslu opatřit obci H. neoprávněný majetkový prospěch v rozporu s § 5 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, na 16. zasedání zastupitelstva obce H., konaném dne 18. 5. 2009, schválili Usnesením č. 9 prodej pozemků zapsaných u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov, na listu vlastnictví č. ... pro katastrální území i obec H. jako pozemky parcelní ... o výměře 11.735 m², ... o výměře 9.939 m², ... o výměře 370 m², ... o výměře 11.257 m², ... o výměře 2.681 m², ... o výměře 13.281 m², ... o výměře 5.181

m², ... o výměře 20.149 m², ... o výměře 10.463 m², společnosti Jet Power, a. s., IČ: 282 62 298, se sídlem Brno, Tábor 2333/8, ačkoliv věděli, že na tyto pozemky byl uplatněn H. D., restituční nárok podle zákona č. 229/1991 Sb., a tudíž povinná osoba, v tomto případě obec H., byla povinna s nemovitostmi až do jejich vydání oprávněné osobě nakládat s péčí řádného hospodáře, ode dne účinnosti tohoto zákona nemohla tyto věci, jejich součásti a příslušenství převést do vlastnictví jiného a dále schválili Usnesením č. 11 prodej výše uvedených pozemků JUDr. J. V., v případě, že by společnost Jet Power, a.s., nedodržela podmínky prodeje, kdy na základě takto přijatých usnesení a Dohody o narovnání mezi společnostmi Jet Power, a.s., a JUDr. J. V., za účasti obce H., uzavřené dne 8. 7. 2009, byly výše specifikované pozemky dne 17. 7. 2009 na základě kupních smluv ve formě notářských zápisů č. ..., ... prodány z části (pozemky par. č. ..., ..., ... a čtyři pětiny pozemku par. č. ...) společně ještě s dalšími pozemky společnosti Jet Power, a.s., za kupní cenu 6.343.150,- Kč a z části (pozemky par. č. ..., ..., ..., ..., ... a jedna pětina pozemku par. č. ...) společně s dalšími pozemky JUDr. J. V. za kupní cenu 2.256.850,- Kč, a tímto jednáním obec H. neoprávněně obohatili o částku více jak 8.000.000,- Kč. Za uvedené jednání byli každý z obviněných podle § 158 odst. 2 tr. zák. odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání tří roků, přičemž výkon trestu odnětí svobody byl každému z obviněných podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 60a odst. 1, 2 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti roků za současného vyslovení dohledu.

Obviněný J. K. byl rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 26. 3. 2012, sp. zn. 2 T 22/2012, uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zák. za jednání spočívající v tom, že jako s. obce a člen z. obce H. v rozporu s § 5 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, na 16. zasedání zastupitelstva obce H., konaném dne 18. 5. 2009, schválil společně s J. K., H. M., L. V., V. K. a T. V., stíhanými samostatně, Usnesením č. 9 prodej pozemků zapsaných u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov, na listu vlastnictví č. ... pro katastrální území i obec H. jako pozemky parcelní ... o výměře 11.735 m², ... o výměře 9. 939 m², ... o výměře 370 m², ... o výměře 11.257 m², ... o výměře 2.681 m², ... o výměře 13.281 m², ... o výměře 5.181 m², ... o výměře 20.149 m², ... o výměře 10.463 m², společnosti Jet Power, a. s., IČ: 282 62 298, se sídlem Brno, Tábor 2333/8, ačkoliv věděli, že na tyto pozemky byl uplatněn H. D., restituční nárok podle zákona č. 229/1991 Sb., a tudíž povinná osoba, v tomto případě obec H., byla povinna s nemovitostmi až do jejich vydání oprávněné osobě nakládat s péčí řádného hospodáře, ode dne účinnosti tohoto zákona nemohla tyto věci, jejich součásti a příslušenství převést do vlastnictví jiného a dále schválili Usnesením č. 11 prodej výše uvedených pozemků JUDr. J. V., v případě, že by společnost Jet Power, a.s., nedodržela podmínky prodeje, kdy na základě takto přijatých usnesení a Dohody o narovnání mezi společnostmi Jet Power, a.s., a JUDr. J. V., za účasti obce H., uzavřené dne 8. 7. 2009, byly výše specifikované pozemky dne 17. 7. 2009 na základě kupních smluv ve formě notářských zápisů č. ..., ... prodány z části (pozemky par. č. ..., ..., ... a čtyři pětiny pozemku par. č. ...) společně ještě s dalšími pozemky společnosti Jet Power, a.s., za kupní cenu 6.343.150,- Kč a z části (pozemky par. č. ..., ..., ..., ..., ... a jedna pětina pozemku par. č. ...) společně s dalšími pozemky JUDr. J. V. za kupní cenu 2.256.850,- Kč, a tímto jednáním obec H. neoprávněně obohatili o částku více jak 8.000.000,- Kč. Za uvedené jednání byl obviněnému uložen

trest odnětí svobody v trvání tří let a osmi měsíců, přičemž pro výkon trestu odnětí svobody byl obviněný podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou.

Krajský soud v Brně svým usnesením ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 5 To 257/2012, podle § 23 odst. 3 tr. ř. rozhodl o spojení věci obviněného J. K. vedené u Okresního soudu Brno-venkov pod sp. zn. 2 T 22/1012 s trestní věcí obviněných V. K., J. K., H. M., L. V. a T. V. vedenou u Okresního soudu Brno-venkov pod sp. zn. 2 T 77/2011 s tím, že věci budou vedeny u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 5 To 257/2012. Svým usnesením ze dne 6. 2. 2013, ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 5 To 257/2012, rozhodl z podnětu odvolání obviněných podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. tak, že zrušil shora uvedené rozsudky Okresního soudu Brno-venkov a podle § 260 tr. ř. věc vrátil státnímu zástupci k došetření.

Toto usnesení nabylo právní moci dne 6. 2. 2013.

Proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, sp. zn. 5 To 257/2012, podala podle § 266 odst. 1 tr. ř. v neprospěch obviněných J. K., V. K., J. K., H. M., L. V. a T. V. ministryně spravedlnosti stížnost pro porušení zákona, konkrétně proti výroku, jímž byla věc podle § 260 tr. ř. vrácena státnímu zástupci k došetření. V odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku ministryně spravedlnosti uvedla, že po novele trestního řádu, provedené zákonem č. 265/2001 Sb., již není důvodem pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření až ze stádia odvolacího řízení požadavek náležitého objasnění věci, a to ani tehdy, jestliže by se jednalo o nedostatečná skutková zjištění znamenající obtížné a rozsáhlé došetření skutečností důležitých pro rozhodnutí ve věci, jež by soud I. stupně nemohl provést rychleji než státní zástupce, neučinil-li soud I. stupně toto rozhodnutí již při předběžném projednání obžaloby nebo v hlavním líčení. Odvolací soud nemůže věc vrátit státnímu zástupci proto, že k závažným vadám došlo v řízení před soudem I. stupně. V další části stížnosti pro porušení zákona rozvádí úvahy soudu II. stupně, které jej vedly k postupu podle § 260 tr. ř. s poukazem na to, že zmíněný postup byl neopodstatněný. Stěžejní myšlenkou krajského soudu pro vrácení věci až do stádia přípravného řízení byl jeho závěr, že je nutno posečkat až do konečného rozhodnutí správního orgánu, jímž se pravomocně rozhodne o tom, zda M. D. měla či neměla ke dni svého úmrtí československé státní občanství, neboť v řízení před odvolacím soudem tento z usnesení Krajského úřadu Jihomoravského kraje, týkajícího se občanství restituentky M. D., zjistil, že nebylo pravomocně rozhodnuto o tom, zda M. D. měla či neměla ke dni svého úmrtí československé státní občanství, a za situace, pokud by bylo rozhodnuto tak, že M. D. neměla československé státní občanství, nebyl ani H. D. oprávněn uplatňovat restituční nároky, což vedlo Krajský soud v Brně k závěru, že za této situace skutek, který byl popsán v podané obžalobě, neměl své opodstatnění, neboť by se na předmětné pozemky režim restitučního nároku nevztahoval. Vedle zmíněného pochybení uložil soud II. stupně orgánům činným v trestním řízení zabývat se také problematikou podhodnocení ceny pozemků prodávaných obcí a otázkou porušení povinnosti při správě cizího majetku, přičemž výsledkem má být právní závěr o případném rozšíření trestního stíhání obviněných.

Ministryně spravedlnosti dále poukazuje na ustálenou soudní judikaturu v souvislosti s blokačním ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., a v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu (např. 28 Cdo 2798/2006 či 28 Cdo 1347/2009) a Ústavního soudu, ze kterých vyplývá, že povinná osoba je povinna s nemovitostmi až do jejich vydání nakládat s péčí řádného hospodáře a ode dne účinnosti tohoto zákona nemůže tyto věci, jejich součásti a příslušenství převést do vlastnictví jiného, takové právní úkony jsou neplatné. Poukazuje na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 630/2006, ve kterém dle vyjádření ministryně spravedlnosti byl „jasně vysloven názor, že § 5 odst. 3 zák. č. 229/1991 Sb. výslovně stanoví, že povinná osoba je povinna s nemovitostmi až do jejich vydání oprávněné osobě nakládat s péčí řádného hospodáře a ode dne účinnosti tohoto zákona nemůže tyto věci, jejich součásti a příslušenství převést do vlastnictví jiného. Takovéto právní úkony jsou neplatné.“ Dále soudu druhého stupně vytýká, že nezdůvodnil, z jakého důvodu se neztotožnil s právním názorem soudu prvního stupně, že konečný budoucí výsledek restitučního řízení není pro posouzení předmětné trestní věci obviněných nijak podstatný, neboť ať již bude restituentům v budoucnu majetek vydán či nikoli, obvinění jako členové zastupitelstva nebyli oprávněni v roce 2009 s majetkem dotčeným restitucí nijak disponovat.

V závěru podané stížnosti pro porušení zákona ministryně spravedlnosti navrhla, aby Nejvyšší soud vyslovil podle § 268 odst. 2 tr. ř., že napadeným usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, sp. zn. 5 To 257/2012, byl porušen zákon ve prospěch obviněných J. K., V. K., J. K., H. M., L. V. a T. V..

Obvinění V. K., T. V. a L. V. prostřednictvím svého obhájce sdělili, že v průběhu celého trestního řízení nebyl přes opakované návrhy obhajoby předložen stěžejní důkaz, a to listina dokládající uplatnění restitučního nároku H. D. Jsou toho názoru, že ve skutečnosti byl zákon porušen v jejich neprospěch, neboť měli být obžaloby zproštěni podle § 226 písm. b) tr. ř. V závěru svého vyjádření navrhli, aby Nejvyšší soud podanou stížnost pro porušení zákona zamítl, příp. aby vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, č. j. 5 To 257/2012-1288, byl zákon porušen v neprospěch obviněných.

Obvinění J. K. a H. M. prostřednictvím svého obhájce uvedli, že ministryně spravedlnosti se v podané stížnosti pro porušení zákona dopustila jistého zkreslení, když se snaží podsunout soudu, že důvodem pro vrácení věci k došetření, bylo nedostatečné objasnění skutkového stavu věci soudem prvního stupně, aniž by brala v úvahu, že soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 5 To 257/2012 výslovně uvádí na straně 4, že bylo závažným způsobem porušeno právo na obhajobu, což nepochybně je procesní pochybení. Podání obžaloby v dané trestní věci je podle názoru obviněných nutno považovat za předčasné, a to z důvodů, že nemůže být ani v dané trestní věci vydáno žádné rozhodnutí. Toto pochybení nelze v řízení před soudem napravit. Z toho je zřejmé, že krajský soud se ve svém rozhodnutí zabývá odůvodněním v menší šíři, co se týká občanství údajné restituentky, přesto z toho vyplývá, že jednoznačné jeho stanovisko je, že obžaloba neměla být podána. Obvinění dovozují, že byl porušen především § 188 odst. 1 tr. ř., protože výsledky vyšetřování dostatečně neodůvodňovaly postavení obviněných před soud. Dále

uvádí, že podmínkou k podání obžaloby je, aby bylo prokázáno, zda byl restituční nárok vůbec uplatněn. Ve spisu dodnes tato listina založena není.

Obviněný J. K. a jeho obhájci se vyjádřili obdobně jako obhájci spoluobviněných a předložili dále Nejvyššímu soudu rozhodnutí Ústavního soudu se žádostí, aby k tomuto rozhodnutí bylo v rámci rozhodování přihlédnuto, neboť dokresluje situaci v řízení před soudem prvního stupně, a navrhli, aby stížnost pro porušení zákona byla zamítnuta.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozhodnutí, která byla podanou stížností pro porušení zákona napadena, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení, napadenému rozhodnutí předcházející.

Nejvyšší soud zjistil, že Krajský soud v Brně, byť formálně deklaroval, že důvodem pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření jsou neodstranitelné procesní vady spočívající v porušení obhajovacího práva obviněných, svůj postup odůvodnil tím, že „základní otázkou (s ohledem na znění skutku a použitou právní kvalifikaci) je, zda-li předmětné pozemky podléhaly restitučnímu nároku, který byl v roce 1991 uplatněn dnes již zemřelým H. D., který se domáhal tohoto restitučního nároku za svoji zemřelou matku podle § 4 odst. 2 písm. c), § 6 odst. 1 písm. b), r) zák. č. 229/1991 Sb., a to řádně uplatněnou výzvou k navrácení majetku“. Ze spisů Okresního soudu Brno-venkov sp. zn. 2 T 22/2012, sp. zn. 2 T 77/2011, stejně jako rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp. zn. 5 To 257/2012, které je napadeno stížností pro porušení zákona, vyplývá, že obec H. nesouhlasila s vydáním pozemků a požadovala po pozemkovém úřadu, aby posečkal se svým rozhodnutím do doby rozhodnutí správního orgánu o přiznání či nepřiznání občanství České republiky M. D. a H. D. Rozhodnutí Okresního úřadu Brno-venkov, okresního pozemkového úřadu ze dne 16. 11. 2000, č. j. PÚ 1519/91-SL/2, že H. D. je vlastníkem předmětných pozemků, bylo na základě odvolání obce H. při shora uvedené argumentaci zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 9. 7. 2002, č. j. 29 Ca 68/2001-46, a do dne konání veřejného zasedání před soudem druhého stupně příslušný pozemkový úřad o restitučním nároku nerozhodl. Dále Krajský soud v Brně poukázal na to, že usnesením Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru správního, Brno č. j. JMK 140980/2012 ze dne 17. 12. 2012 bylo rozhodnuto o tom, že potvrzení Okresního úřadu Brno-venkov ze dne 19. 3. 1999, č. j. VV/378-98/Lu, jímž bylo potvrzeno, že M. D. byla ke dni svého úmrtí československou státní občankou, bylo zrušeno a ve věci doposud není pravomocně rozhodnuto, neboť zmíněné rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru správního bylo napadeno odvoláním právních nástupců M. D. Dále poukazuje soud druhého stupně na tu skutečnost, že námitky ohledně občanství a vydání předmětných pozemků restitucentům převzali obvinění jako zastupitelé od svých předchůdců zastupitelů (sami byli do zastupitelstva zvoleni 28. 3. 2008) a námitky či odvolání byly uplatňovány již dne 31. 7. 2000 či 22. 12. 2000. Krajský soud v Brně pak své hodnotící úvahy uzavírá konstatováním, že „za tohoto stavu by tak skutek, jak je popsán v obžalobě a následně i ve výroku napadeného rozsudku, neměl své opodstatnění, neboť by se na předmětné pozemky režim restitučního nároku nevztahoval, když by se tak rozhodně nemohlo jednat o naplnění skutkové podstaty trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele“.

Nejvyšší soud na základě spisového materiálu a argumentace rozhodnutí soudů nižších stupňů dospěl k následujícím závěrům. Podle ustanovení § 260 tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2002) nelze-li po zrušení rozsudku pokračovat v řízení před soudem **pro neodstranitelné procesní vady** a není-li důvod pro jiné rozhodnutí, odvolací soud věc vrátí státnímu zástupci k došetření. Ustanovení § 191 a § 264 odst. 2 tr. ř. tu platí obdobně. Ustanovení § 260 tr. ř. je ustanovením speciálním ve vztahu k § 259 odst. 1 tr. ř., neboť upravuje výjimečný postup odvolacího soudu, jímž se věc vrací zpět do stádia přípravného řízení. V souvislosti se zmíněnou změnou ustanovení § 260 tr. ř., provedenou zákonem č. 265/2001 Sb., již nelze použít např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2001, sp. zn. 5 Tz 198/2001 (publikované v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu 13/2002-T 322), které konstatovalo, že *„postup, kterým je věc vrácena státnímu zástupci k došetření odvolacím soudem podle § 260, musí být odůvodněn nutností rozsáhlejšího a obtížnějšího dokazování, které má význam pro náležité objasnění věci a které může provést snadněji a rychleji státní zástupce než soud prvního stupně. Musí jít tedy o dokazování skutečností, bez nichž soud nemůže spravedlivě rozhodnout, přičemž tyto skutečnosti mohly a měly být objasněny již v přípravném řízení před podáním obžaloby, resp. mají vliv na to, zda vůbec má být podána obžaloba“*, neboť pro shora uvedené rozhodnutí důvod vrácení věci státnímu zástupci k došetření nespočíval **„v neodstranitelných procesních vadách“**, ale jeho aplikace byla podmíněna nutností rozsáhlejšího a obtížnějšího dokazování, které má význam pro náležité objasnění věci a které může snadněji a rychleji provést státní zástupce než soud prvního stupně. Důvod pro vrácení věci státnímu zástupci ze stadia odvolacího řízení od účinnosti novely trestního řádu provedené zákonem č. 265/2001 Sb. již *nezakládá požadavek náležitého objasnění věci*, a to ani tehdy, jestliže by se jednalo např. o rozsáhlé a před soudem obtížně proveditelné dokazování (R 21/2006-I.). Důvodem, pro který může být věc vrácena soudem druhého stupně státnímu zástupci k došetření je zjištění neodstranitelné procesní vady, přičemž nedostatky ve skutkových zjištěních *nemají samy o sobě* charakter procesních vad neodstranitelných v řízení před soudem, které jediné opravňují odvolací soud k rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci podle § 260 tr. ř. (NS 20/2003-T 476).

Ze shora uvedených rozhodnutí ve vztahu k argumentaci, kterou odůvodnil soud druhého stupně své rozhodnutí, je potřebné uvést, že jeho upozornění na nepřesnosti ve skutkové větě napadeného rozsudku ohledně upřesnění čísel parcel s nově vytvořeným geometrickým plánem nemůže být vadou, kterou má na mysli ustanovení § 260 tr. ř., stejně jako v případě argumentace ohledně ev. „rozšíření či úpravy trestního stíhání obviněných“, kde musí Nejvyšší soud uvést, že podle § 2 odst. 8 tr. ř. je trestní stíhání před soudy možné jen na základě podané obžaloby (tedy platí zásada obžalovací), přičemž podle § 220 odst. 1 tr. ř. může soud rozhodnout jen o skutku obviněných uvedeném v žalobním návrhu. Na tyto skutečnosti poukazuje Nejvyšší soud vzhledem k požadavkům, které vyslovil soud druhého stupně ohledně doplnění dokazování a ev. posouzení jednání obviněných jako trestných činů porušení povinnosti při správě cizího majetku v souvislosti s případným zjištěním o prodeji podhodnoceného majetku na základě provedeného dokazování, aniž by se Nejvyšší soud vzhledem k teoretickým úvahám Krajského soudu v Brně musel pro takový případ zabývat otázkou totožnosti skutku (či zákazem reformace in peius).

Dle názoru Nejvyššího soudu nelze za neodstranitelnou procesní vadu ve smyslu § 260 tr. ř., která by odůvodňovala vrácení věci z řízení před odvolacím soudem státnímu zástupci k došetření, označit ani zjištění, které soud druhého stupně učinil v rámci dokazování, a to skutečnost, že usnesením Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru správního, Brno č. j. JMK 140980/2012 ze dne 17. 12. 2012 bylo rozhodnuto o tom, že potvrzení Okresního úřadu Brno-venkov ze dne 19. 3. 1999, č. j. VV/378-98/Lu, jímž bylo potvrzeno, že M. D. byla ke dni svého úmrtí československou státní občankou, bylo zrušeno, a to s účinky ode dne jeho vydání (tj. ode dne 19. 3. 1999) a ve věci doposud není pravomocně rozhodnuto. Sám soud druhého stupně uvádí (resp. z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá), že uvedený nedostatek lze odstranit vyčkáním rozhodnutí správního orgánu.

Z důvodů shora rozvedených přisvědčil Nejvyšší soud názoru ministryně spravedlnosti vyjádřenému v podané stížnosti pro porušení zákona, že postupem soudu druhého stupně byl porušen zákon v ustanovení § 260 tr. ř. ve prospěch obviněných, neboť tímto rozhodnutím byla věc vrácena do přípravného řízení, přičemž z hlediska stadií trestního řízení je stadium přípravného řízení pro obviněné příznivější, než kdyby ve věci konal řízení soud. Ve fázi přípravného řízení je totiž otevřeno, zda státní zástupce znovu podá na obviněné obžalobu, a proto není jisté, zda znovu budou obvinění postaveni před soud.

S ohledem na zjištěné porušení zákona vyslovil Nejvyšší soud, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, sp. zn. 5 To 257/2012, byl porušen zákon v ustanovení § 260 tr. ř. ve prospěch obviněných J. K., V. K., J. K., H. M., L. V. a T. V.. Vzhledem k tomu, že bylo konstatováno porušení zákona ve prospěch obviněných, Nejvyšší soud se ve smyslu § 268 odst. 2 tr. ř. a § 269 tr. ř. omezil pouze na tzv. akademický výrok, kterým vyslovil porušení zákona, aniž by napadené usnesení zrušil a postupoval podle § 270 tr. ř. Přestože Nejvyšší soud vyslovil zmíněné porušení zákona, tj. porušení v ustanovení § 260 tr. ř., které upravuje postup pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření soudem druhého stupně, není tímto rozhodnutím Nejvyšším soudem předjímano, jak bude či jak má být dále postupováno státním zástupcem, ev. následně soudem prvního stupně, pokud se státní zástupce rozhodne podat obžalobu ve stejné podobě jako v případě nyní projednávaném. Nejvyšší soud pouze podotýká, že v nyní projednávané věci při podání obžaloby vycházel státní zástupce ze skutečnosti, že M. D. bylo vydáno potvrzení, že je československou státní občankou a obvinění svým jednáním obci H. opatřili neoprávněný majetkový prospěch, tudíž jednali na úkor jiného subjektu, tj. subjektu, který k předmětným pozemkům uplatnil restituční nárok. Bude tedy na státním zástupci, aby náležitě vyhodnotil, zda nastalá změna, na kterou upozornil krajský soud, nemá svůj dopad do oblasti popisu skutku a zvolené právní kvalifikace a zda jsou dány podmínky pro postavení obviněných před soud. Pro případ opětovného podání obžaloby je vhodné též upozornit, že postup podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. pro soud prvního stupně není oproti ustanovení § 260 tr. ř., které upravuje možnost vrácení věci státnímu zástupci k došetření tak striktní, neboť vedle „závažných procesních vad“ - oproti „neodstranitelným procesním vadám“ - § 260 tr. ř., hovoří § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. také

o „objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout“.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. prosince 2013

Předseda senátu:
JUDr. Jan Engelmann